

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1905/2538

นางวาสนา วงศ์วัฒนา กับพวก โจทก์ ผู้ร้องสอด โจทก์ นายวีระชาติ ศรีทอง กับพวก โจทก์ นางรัตนภรณ์
แสงสุวรรณ ในฐานะผู้จัดการมรดกของ จำเลย นายสันต์ ศรีทอง ผู้ขายชนม์ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 821, ป.พ.พ. มาตรา 1361, ป.พ.พ. มาตรา 1710, ป.พ.พ. มาตรา 1719

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยและผู้ร้องทั้งสองเป็นทายาทของส. เมื่อส.ถึงแก่กรรมผู้ร้องทั้งสองและทายาทอื่นทำหนังสือ
ยินยอมให้จำเลยเป็นผู้จัดการมรดกต่อมาจำเลยทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพิพาทของส. และผู้
ร้องทั้งสองแก่โจทก์โดยผู้ร้องทั้งสองและทายาทอื่นทราบแล้วแต่มิได้โต้แย้งคัดค้านดังนี้ฟังได้ว่า
ทายาททุกคนรวมทั้งผู้ร้องทั้งสองยินยอมให้จำเลยทำสัญญาและแต่ละคนขีดให้จำเลยเป็นตัวแทน
ของตนแม้ขณะที่จำเลยทำสัญญาจะซื้อจะขายนั้นจำเลยยังมิได้รับการแต่งตั้งจากศาลให้เป็น
ผู้จัดการมรดกก็ตามสัญญาจะซื้อจะขายดังกล่าวย่อมมีผลผูกพันผู้ร้องทั้งสองที่จะต้องโอนขาย
ที่ดินพิพาทเฉพาะส่วนของตนให้แก่โจทก์ด้วย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้อง ขอให้บังคับจำเลยในฐานะทายาทและผู้จัดการมรดกของนายสันต์โอนที่ดินโฉนดเลขที่
9884ตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี อันเป็นทรัพย์มรดกของนายสันต์
แก่โจทก์ หากจำเลยไม่ปฏิบัติให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย จำเลยขาดนัด
ยื่นคำให้การ ระหว่างพิจารณา นายวีระชาติและนายน้อย ยื่นคำร้องสอดว่าสัญญาจะซื้อจะขาย
ที่ดินมีผลบังคับทรัพย์มรดกเฉพาะส่วนของจำเลยเท่านั้นหาผูกพันส่วนของผู้ร้องทั้งสองและน้อง
อีก 5 คน ด้วยไม่ขอให้พิพากษาว่าโจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องบังคับจำเลยสำหรับที่ดินส่วนที่เป็นสิทธิของผู้
ร้องทั้งสอง โจทก์ยื่นคำให้การแก้คำร้องสอดว่า แม้สัญญาจะซื้อจะขายที่พิพาทระหว่างโจทก์กับ
จำเลยได้ทำขณะศาลยังไม่มีคำสั่งตั้งจำเลยเป็นผู้จัดการมรดกของนายสันต์ก็ตาม แต่ขณะ
ทำสัญญามีทนายความของจำเลยและทายาทคนอื่นรู้เห็น ทั้งทายาททุกคนยินยอมให้จำเลยเป็น
ผู้จัดการมรดกแล้วผู้ร้องทั้งสองและทายาทอื่นได้ยินยอมโดยปริยายให้จำเลยขายที่พิพาทแล้ว
สัญญาจะซื้อจะขายที่พิพาทจึงผูกพันผู้ร้องทั้งสอง ขอให้ยกคำร้องสอด ศาลชั้นต้นพิพากษา
ยกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน แต่ไม่ตัดสิทธิโจทก์ที่จะไปฟ้องร้องเอาเฉพาะส่วน
ของจำเลยตามสัญญาต่อไปภายในอายุความ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า การที่ผู้ร้องทั้งสองกับ
ทายาทคนอื่นอีก 5 คน ทำหนังสือยินยอมของทายาทรวม 7 คนยอมให้จำเลยซึ่งเป็นบุตรของนาย
สันต์เจ้ามรดกเป็นผู้จัดการมรดกของนายสันต์ มีผลเท่ากับทายาทของนายสันต์ผู้ลงลายมือชื่อใน
หนังสือยินยอมของทายาทฉบับดังกล่าวมอบให้จำเลยแต่ผู้เดียวเป็นผู้ดำเนินการจัดการเกี่ยวกับ
มรดกของนายสันต์ การขายที่พิพาทเพื่อนำเงินมาชำระหนี้กองมรดก รวมทั้งการนำเงินที่ขายได้มา
แบ่งปันแก่บรรดาทายาทก็เป็นวิธีการจัดการมรดกของนายสันต์วิธีหนึ่ง แม้ขณะที่จำเลยทำสัญญา
จะซื้อจะขายที่พิพาทให้แก่โจทก์จำเลยยังมิได้รับการแต่งตั้งจากศาลชั้นต้นให้เป็นผู้จัดการมรดก
ของนายสันต์ก็ตาม แต่เมื่อได้พิจารณาถึงการที่ผู้ร้องทั้งสองและทายาทคนอื่น ๆ มอบให้จำเลยเป็น
ผู้จัดการมรดกของนายสันต์เพียงผู้เดียว และต่างยินยอมให้จำเลยทำสัญญาจะซื้อจะขายที่พิพาท
ให้แก่โจทก์และแต่ละคนขีดให้จำเลยเป็นตัวแทนของตนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 821 สัญญาจะซื้อจะขายที่พิพาทที่จำเลยทำไว้กับโจทก์จึงมีผลผูกพันผู้ร้องทั้งสองที่จะต้องโอนขายที่พิพาทเฉพาะส่วนของผู้ร้องทั้งสองให้แก่โจทก์ด้วย พินาศกลับ ให้จำเลยจดทะเบียนโอนขายที่ดินโฉนดเลขที่ 9884 ให้แก่โจทก์โดยให้โจทก์ชำระเงินจำนวน 325,000 บาทแก่จำเลยด้วย หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาของจำเลย

องค์คณะ

สุรินทร์ นาควิเชียร · นาม ยิ้มแย้ม · จรัญ หัตถกรรม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1905/2538>